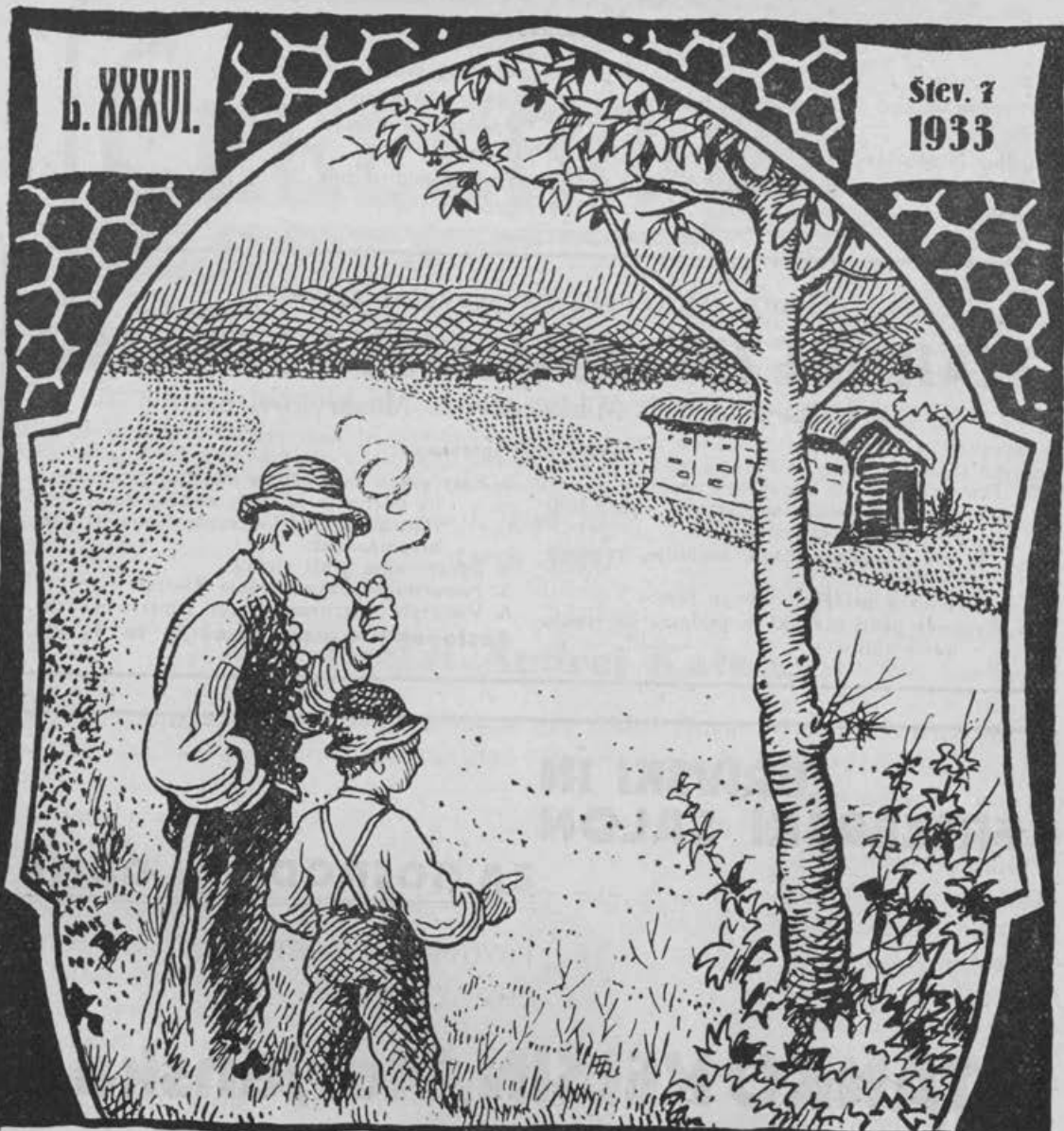

Poštnina plačana v gotovini.

L. XXXVI.

Štev. 7
1933

 SLOVENSKI
ČEBELAR
GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO

Članarina (naročnina) znaša letno Din 40.— (za inozemstvo Din 46.—).

Vsebina:

† Prelat Andrej Kalan	97	Naši velečebelarji	104
Kako vpliva velikost panja na razvoj čebel. druž.	98	Čebelarstva opravila v juliju	107
Vzreja matic	100	Opazovalne postaje	108
Sempeter in čebelarji	102	Društvene vesti	109
Bodimo pazljivi pri odbiru plemenskih matic	102	Vesti iz podružnic	110
Razmišljanje o zadrugi	103	Drobiž	111

Domač slovenski zavarovalni zavod je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

V zavarovanje sprejema:

1. Proti požaru:
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlamu.
5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.
6. Vse vrste zavarovanj nezgod, jamstva in kaska.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

BRIVSKI IN FRIZERSKI SALON

ZA GOSPODE IN DAME

PRVOVRSTNA POSTREŽBA

CENE ZMERNE

STANKO KELŠIN, Florjanska 6

Patentni

zložljivi

fotelji

posebno priporočljiv za
bolnike, kateri trpe na
astmi ali drugih bolečinah,
na pr. v nogah

Priporoča se
tudi za vsa v
tapetniško
stroko spada-
joča dela po
najnižjih
cenah.

I. KLOBČAVER
LJUBLJANA

Doljanska c. 17 - dvorišče

Pošljite nemudoma zaostalo in letošnjo članarino!

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
 UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE STEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarско društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarске potrebščine: Društvena Čebelarna v Ljubljani, Pražakova ulica 4.

V Ljubljani, dne 1. julija 1933. / Številka 7.

Letnik XXXVI.

† Prelat Andrej Kalan.

Dne 3. junija je nenadoma odšel v večnost častni predsednik našega društva, stolni prošt ljubljanskega kapitlja g. Andrej Kalan.

Njegova smrt je bolešno odjeknila v srcih nešteti njegovih prijateljev, znancev in čestilcev, ki jih je imel tudi med čebelarji mnogo.

S prelatom Kalanom je legel v grob človek velikih lastnosti in nenavadnih vrlin. Naš narod ima v svoji zgodovini malo mož, ki bi vse svoje izredne vrednote posvečali njemu s toliko ljubeznijo, požrtvovalnostjo in nesebičnostjo. Udeleževal se je najrazličnejše: v politiki

kot goreč zagovornik pravic teptanega naroda, v literaturi kot spreten pisatelj

in pesnik finega okusa, v kmetijstvu kot srčen zagovornik kmečkih teženj. Neprecenljive pa so njegove zasluge za osirotelo mladino in za lajšanje gorja siromakov in ponižancev. Tem je posvetil vse svoje plemenite sposobnosti in srčno dobroto ter napravil iz Marijanišča vzorno zavetišče sirot, dijakov in siromakov.

Posebno ljubezen je pa imel do čebel. Ko je prevzel vodstvo Marijanišča, je našel v čebelnjaku tudi čebele, ki so bile brez gospodarja. Oklenil se jih je z vso vnemo in so ga sčasoma tako prevzele, da je bil najrajši okoli njih. Ure in ure smo se z njim o njih pogovarjali, dan za dnem smo se shajali v njegovem čebel-

njaku in ni se naveličal niti čebelarških pogovorov niti čebelarjev. Med nami ni delal nikake razlike in v njegovi družbi nikdar nismo čutili, da je visoko nad nami. Stopil je med nas, kramljal po domače z nami, se šalil, nas bodril in potrpežljivo prenašal vse naše bolečine. Kadar je bilo treba k čebelam na deželo, je doma pozabil vse dostojanstvo in sedel med nas na čebelarški voz — čebelar med čebelarje. Zaradi njegove preprostosti in ljubezni do čebel so ga čebelarji še posebno spoštovali in cenili.

Velike so Kalanove zasluge za razvoj slovenskega naprednega čebelarstva. Nanje smo opozorili ob njegovi sedemdesetletnici. Čebelarska njiva, ki jo je z vneto pomagal orati, je v obilnem klasju in obeta stoteren sad. Srčna hvala Tebi, ki si nas zvesto in vneto vodil!

Rodil se je dne 2. decembra 1858. l. v Pevnu pri Škofji Loki. V duhovnika je bil posvečen l. 1882. Služboval je do leta 1884. v Predosljah, do l. 1885. v Predvoru, do l. 1886. v Cerkljah, l. 1886. v Preski, nato pa do leta 1890. v trnovski župniji v Ljubljani. Takrat je postal vikar ljubljanske stolnice. L. 1896. je bil imenovan za stolnega kanonika. Po prvratu l. 1919. ga je sv. stolica imenovala za stolnega prošta, škof pa za generalnega vikarja. Papežev hišni prelat je po-

stal l. 1908. Vodstvo Marijanišča je bilo v njegovih rokah od l. 1900.

Pogreb je bil dne 6. junija ob 9 dopoldne. Udeležila se ga je nepregledna množica ljudstva. Pred Marijaniščem je blagoslovil krsto ob številni asistenci svečnikov generalni vikar Nadrah. Žalni sprevod brez konca je krenil nato v mesto in se ustavil pred stolnico, kjer je daroval veliko črno mašo sam škof gosp. dr. Rožman. Izprevod je krenil nato proti pokopališču, kjer je škof blagoslovil grob in se je več govornikov poslovilo od pokojnika. Pogreba se je udeležila tudi deputacija čebelarskega društva in številni čebelarji. Društvo je položilo na krsto venec z napisom: »Čebelarsko društvo svojemu častnemu predsedniku.«

Bridka je izguba za vse, ki so pokojnika in njegovo vsestransko delo poznali. Tudi mnogo čebelarjev žaluje za blagim častnim društvenim predsednikom in grenka je misel, da je nehalo biti plemenito čebelarsko srce in da se je za vedno poslovil od nas velik um, vzoren narodni svečenik, idealen čebelar in človek-brat v najčistejšem pomenu besede.

Naj nam ostanejo v spominu besede, ki jih je v slovo iz življenja podčrtal na svoji mizi v nekem časopisu: »Pozdravljam vas iz večnosti in upam, da se v drugem življenju veselo snidemo!«

Kako vpliva velikost panja na razvoj čebelne družine.

Anton Znidaršič.

(Dalje.)

Razmerje postaja od dne do dne neugodnejše, in sicer toliko časa, dokler ne doseže matica viška zaleganja. To se zgodi konec junija meseca. Preobrat pa ne ustvari niti takrat boljših pogojev, ker traja še nadaljnjih 10 dni, preden pokrijejo čebele do skrajne meje razmnoženo zalego. Poraba medu je zaradi tega največja. Kmalu potem pa se položaj spremeni. Zalega in število mladice se krčita, vedno bolj pa narašča število čebel za pašo. Iz tega dejstvo lahko sklepamo, da bi se družini, ki bi imela vse leto enakomerno pašo, začele kopičiti zaloge medu od meseca julija dalje. Jasno nam postaja, da bomo v takih

krajih dosegli dobre uspehe le tedaj, če čebele špekulativno pitamo, to pa seveda le, če ni v naravi dovolj paše, oziroma če čebele zaradi slabega vremena ne morejo brati. Mnogo ugodnejše uspehe pa bomo pri taki pozni paši dosegli, če pustimo, da čebele rojijo, ali pa če roje naredimo, ker potem bosta dve matici zalegali in dve družini bosta izpodredili veliko množino čebel za poletno, oziroma jesensko pašo. Če čebelar, ki noče množiti števila svojih panjev, pred začetkom paše še združi družine, ki so mu rojile, po dve in dve skupaj, bo njegov trud gotovo obilo poplačan.

Kdor pa čebelarji v krajih, kjer je glavna

paša junija meseca, tem se ta način nikakor ne bi obnesel. Čimprej je v letu glavna paša, tem neugodnejši bo uspeh. Prav posebno neugodno pa bo pri pomladanski paši opravil oni, ki pusti družine rojiti.

Jaz sem čebelaril v kraju, kjer so imele čebele glavno pašo junija meseca. Začela se je prilično 10. junija in trajala do 10. julija. Veliki mojstri, kakor Gerstung, Preuss in drugi, so prav tako čebelarili v krajih s pašo v juniju mesecu. Ni bilo torej čuda, da se je pri meni njih način, to je povečanje plodišča v zgodnji pomladi, predstavljane in omejevanje zalege, tako dobro obnesel. Ko sem pa prišel v Ljubljano in dočkal in zvedel, da imajo tukaj čebele glavno pašo šele od julija meseca dalje, sem se prepričal, da se tukaj ne da na ta način čebelariti. Glavna paša je tukaj na pravem kostanju, kako leto na hoji pod bližnjim Krimom in jeseni in ajdi. Po mojem mnenju tukaj čebel pomladi ne bi smeli prevešati, pač pa nuditi matici prostora, da zalego kolikor moč množi. Pospeševati bi morali tedaj rojenje z vsemi sredstvi. Jasno je, da ne bi smeli pustiti čebelam rojiti več kakor enkrat, sicer bi družine preveč oslabele. Šele potem, ko bi se plemenjak in roj tako razvila, da bi jima manjkalo prostora, bi smeli prestaviti plodišče, ali pa izpolniti medišče.

Kako pa naj čebelarimo v krajih z zgolj pomladansko pašo, če hočemo doseči, da čebele napolnijo medišče?

Storiti moramo to, kar stori narava konec junija, to je omejiti moramo zalego o pravem času.

Sedaj pridemo pravzaprav šele do vprašanja »Kako vpliva velikost panja na razvoj čebelne družine?«

Dosedaj sem imel v mislih panje s tako velikimi plodišči, da damo v potrebi matici lahko toliko prostora, kolikor ga potrebuje. Ko pa vprašamo, kako naj čebelarimo v krajih, kjer je sama pomladanska paša, se moramo dotakniti tudi velikosti plodišča.

Rekel sem, da je v takih krajih treba zalego omejevati. V panjih z majhnim plodiščem se dogaja to samo ob sebi, ker se zalega ne more prekomerno množiti, v panjih z velikimi plodišči moramo pa to doseči umetno. Kako omejujemo zalego, je več ali manj znano.

Govoril sem o malem in velikem plodišču, ne pa o mali in veliki meri satov. To sem storil zaradi tega, ker se dado po mojem mnenju in po mojih skušnjah privedi družine do viška razvoja le tedaj, če družini, ki je prezimila na mali meri, prav tako pridno večamo plodišče, kakor lahko omejujemo zalego družine, ki je prezimila na veliki meri. Seveda

mora biti panj dovolj velik, da to lahko izvedemo. Zaradi tega nima mera satnikov tako važne vloge, kakor smo ji pripisovali, zlasti ne v spomladi in poleti. Res je, da mora preiti zalega na mali meri prej iz oblike krogle v eliptično obliko kakor na veliki meri, a ta nedostatek vendar ni tolik, da bi kaj pomenil. Pomislimo le na našega kranjiča, ki ima po teorijah učenih mož prav protinaravno obliko. Kljub temu se čebele v njem dobro razvijajo. Mala mera utegne škodovati čebelam pri prezimovanju, ne pa pri spomladanskem razvoju. Takrat ji majhen prostor celo koristi, ker ga lažje ogrevajo.

Za mojo trditev govori tudi dejstvo, da čebelarji v istih krajih nekateri čebelarji z veliko, drugi pa z majhno mero. Kakršno je pač leto, opravijo bolje katero leto prvi, drugo leto drugi. Če bi se morala mera satnikov ravnati po pašnih razmerah, potem bi moral čebelar satnike večkrat menjavati, ker večkrat se dogaja, da se v krajih z zmerno pašo pojavi obilna paša, prav tako pa tudi obratno.

Če bi s satniki določene mere dosegali boljše uspehe, potem bi se taki satniki splošno udomačili, ker dobra stvar se s časom vedno uveljavi, slaba pa izgine in naj se dela zanjo še taka propaganda.

To vidimo prav na satnikih nemške normalne in avstrijske društvene mere. To vidimo na panju, ki ga je veliki mojster Dierdzon še v starih letih propagiral, in na panjih, ki jih odzadi opravljamo. Vsi ti izginevajo s pozorišča. Nasprotno pa vidimo, da se stvari, ki so res dobre, vedno bolj širijo. Tako vidimo, da se vedno bolj uveljavlja podolžni satnik, prej pa je bil po vsej Evropi uveden pokončni satnik. Opustili smo tudi male satnike ter uvedli velike. Kakor pravi pregovor, da se dobro blago samo hvali, tako se sama hvali tudi vsaka stvar, če je res dobra.

Nikakor ne morem pritrditi onim, ki trdijo, da so vse potrebščine, ki jih danes rabimo v našem čebelarskem obratu, tako dovršene, da zavajamo čebelarje v zablodo, če jih opozarjamo na kakšne novosti. Prepričan sem, da bodo vse te priprave, ki se nam zdijo danes popolne, čez petdeset let povsem drugačne. Če ne bomo torej mi jugoslovanski čebelarji ničesar preskušali, bomo morali stopati vedno le po stopnjah drugih narodov. Zato moramo tudi mi iskati in poskušati in se ravnati po zgledu našega Janše, ki je iskal in preskušal, dokler si ni pridobil ono znanje, za katero ga še danes občuduje ves čebelarski svet, dokler si ni ustvaril onega načina čebelarjenja, ki je bil za tedanji čas pravi mojsterski način.

(Konec.)

Vzreja matic.

Jos. Verbič — Ljubljana.

(Dalje.)

ko nam panj, od katerega bi radi dobili mlade matice, kljub vsemu prizadevanju noče rojiti, mu vzamemo, ko je na višku razvoja, matico.

Po kratkotrajnem vznemirjenju nastavi posiljene matičnike. Zasilne matice se razvijajo in godijo 10 do 16 dni. Ker bi najprej godna matica lahko uničila vse druge, izrežemo deseti dan vse matičnike in z njimi tako ukrenemo kot z rojnimi.

Zasilne matice niso vse enako dobre. Njih slabosti sem že omenil. Panj sam pa, ki jih vzreja, začasno zaostane, ker najmanj za dva tedna prekine zaleganje. Če izgubi še del čebel, oslabi tem bolj. Tudi nam da le majhno število mladih matic. Za dosego takih nepovoljnih uspehov neradi žrtvujemo svoj najboljši panj.

Omenjenim nedostatkom se izognemo, ako uberemo druga pota, zlasti s tem, da uporabljamo pri vzreji matic dve družini. Matičar nam da potrebno rejno snov t. j. mlade čebelne žerke, drugi panj, ki ga imenujemo rednika, pa vzredi iz njih matice. Redniku ni treba, da ima vse lastnosti, ki jih zahtevamo od dobrega panja. Zadostuje, da je živalen, dobro založen s hrano in da ga pravočasno spravimo v rojno razpoloženje. To dosežemo z že opisanimi sredstvi. Dobro je, da si rednika izberemo že jeseni in da mu tedaj ali pa v zgodnji pomladi zamenjamo en krajni sat s slepim satom t. j. z leseno desko, ki ima točno velikost satnika.

Ko je rednik v zaželenem stanju, mu vzamemo matico. Deseti dan, ko je že vsa zalega pokrita, ga skrbno pregledamo in mu izrežemo vse matičnike. Ker mu sedaj iz lastne zalege ni mogoče izpodrediti nove matice, je prisiljen, da v ta namen sprejme tuje žerke, ki mu jih damo iz pa-

nja matičarja v določenem številu in na določen način.

Najenostavnejše je, ako pri tem postopamo takole. V matičarju poiščemo dobro založen sat z najmlajšimi žerkami ter mu odrežemo in odstranimo spodnji del tako, da ostane po robu sata vrsta mladih čebelnih žerk, ki naj se razvijejo v matice. Da čebele ne napihnejo matičnikov pretesno skupaj — to bi nam delalo težave pri poznejšem izrezavanju — pustimo ob spodnjem robu sata le vsako tretjo žerko. Vse druge uničimo s tanko leseno šibico.

Tako pripravljeni sat (iz matičarja) postavimo v sredino rednikove pokrite zalege. Poprej pa moramo odstraniti slepi sat, ostale sate pa odmakniti. Pripominjam, da moramo rednika redno vso pomlad in tudi še potem, ko smo mu vzeli matico, in še prve štiri dni, ko neguje matičarjeve žerke, izdatno krmiti, ako narava ne nudi dovolj paše. Napravljene godne matičnike porabimo tako kakor rojeve.

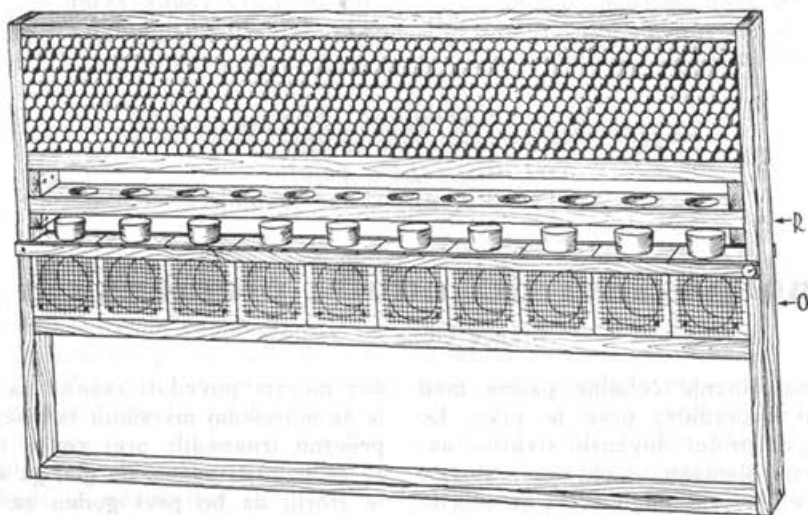
Pri taki vzreji matic žrtvujemo vsaki skupini po en matičarjev sat. Še veliko manj pa oškodujemo svoj najboljši panj, ako delo izvršimo po naslednjem navodilu. Iz rednika vzamemo meden sat ali kakega drugega, ki smo ga šele pred nekoliko dnevi zamenjali s slepim satom zato, da se je navzel rednikovega vonja. Odrežemo mu polovico ali pa $\frac{3}{4}$ spodnjega dela. Nato v matičarju poiščemo mlad sat, v katerem so na eni strani nekoliko ur stare žerke, ki so dolge šele 1 do $1\frac{1}{2}$ mm. Iz tega sata izrežemo primerno velik kos (največ pol dm^2) z žerkami, ga zavijemo v toplo volneno ruto in ga prenesemo v gorko sobo, sat pa vrnemo matičarju in ga pozneje zakrpamo s primernim koščkom satja.

Izrezani kos zaleženega sata razrežemo z razgretim nožem v pasove, ki imajo na izbrani strani po eno ravno vrsto zaleženih celic. Da moramo pri tem uničiti obe sosedni vrsti zalege, ni posebna škoda, ker je na $\frac{1}{2}$ dm^2 sata nad 400 čebelnih

celic. Isto velja za zalego na nasprotni strani sata, ki se nanjo sploh ne oziramo. Nad izbranimi žerkami skrajšamo celice z ostrim nožem za eno tretjino do ene polovice njih višine, trak pa nato z nožem razrežemo tako, da dobimo posamezne celice, pri tem zopet pokončamo vsako drugo.

Sedaj vzamemo prej omenjeni skrajšani rejnikov sat, ga postavimo na mizo tako, da je spodnji obrezani rob sata obrnjen navzgor ter pripravljene matičarjeve če-

lepiti, oziroma prelepljati. Najprvo jih nalepimo na rejnikov sat, kjer jih čez deset dni porežemo in potem zopet nalepimo na matične zamaške. Delo si poenostavimo, ako rednikov medeni in obrezani sat spodaj omejimo z eno ali dvema, ena pod drugo pritrjenima letvicama. Začetke matičnih celic pa nalepimo na znane zamaške, te pa v primernih razdaljah na posebne tako zvane rejne letvice. Te morejo imeti tudi primerne luknje, da vanje vtaknemo zamaške z nalepljenimi osnova-

R = Rejna letvica. O = Ogradica z matičnicami.

belne celice pritrdimo s kapljami tekočega voska po sredini njegovega roba $2\frac{1}{2}$ cm vsaksebi.

Nekateri čebelarji posnamejo z nožem ob spodnjem robu skrajšanega rednikovega sata v širini 1 cm vse celice do osnove (stene) sata in prilepijo začetke matičnih celic na golo satnico.

Sat z nalepljenimi zaleženimi celicami postavimo brez odlašanja v sredo rednikovega plodišča. Žerke ne smejo biti nad četrto ure izven panja, čeprav delamo v zakurjeni sobi. Treba se je torej podvzati. Važno je tudi, da delamo s popolnoma čistimi rokami. Vsak tuj vonj, posebno še vonj po tobaku, potu, dišečemu milu i. dr. odbija čebele, da se nerade lotijo določene jim naloge.

Pravkar opisana vzreja matic ima ta nedostatek, da je treba matičnike dvakrat

mi matičnikov, ki jih pozneje z lahkoto pretaknemo v matičnice.

Rednik, ki nam je vzredil vrsto matic, ima mnogo mladih čebel in nam nudi zato najboljšo žival za obljudenje v prejšnjem članku opisanih plemenilnikov. Njegove sate, ki so že vsi brez zalege, porazdelimo po drugih panjih ali pa jih spravimo. Rednikova družina popolnoma propade ali pa tako oslabi, da nimamo od nje v tem letu nobene druge koristi. Ta izguba pa ne sme nikogar oplašiti, da bi ne pričel s pravilno in uspešno vzrejo matic. Brez žrtev ne moremo dobiti niti slabih, tem manj pa izvrstnih matic. Plemenilnike bi lahko tudi napolnili s čebelami iz drugih panjev, pa je pri vzreji večjega števila matic vedno umestnejše, da izgubimo en slabjši panj, kakor da o nepravem času oslabimo več dobrih.

Šempeter in čebelarji.

Cvetko Golar.

»Pij, čebela,« pravi maj,
»že cvetè in poje gaj,
vsi zeleni so gozdiči
in diše, mede grmiči!«

»Saj bi pila, pa Šempeter
mrz pošilja, dež in veter,
če ne bo že kmalu boljše,
bom vse leto slabe volje.«

To čebelica veli
in pred panjem obsedi
in na sonce zlato čaka,
da prisije iz oblaka.

To pa vidi svet' Ambrož,
stopi k Petru: »Al' ne boš
dal čebelam malo sonca,
saj že lije kar brez konca.«

»I, kako to,« Peter pravi
in pred duri se postavi,
»kadar v pratiki je dež,
mora liti, dobro veš!

No, pa zdaj bo lepo vreme,
da bo klilo vsako seme —
ker žele to gospodarji
in pa tvoji čebelarji.«

Lej, in kmalu se nebo
jasno smeje na zemljó —
cvet diši, čebela poje:
»Travnik, njiva, vse je moje!«

Bodimo pazljivi pri odbiri plemenskih matic

France Guna — Zagorje

Delo za požlahtnenje čebelne pasme med Slovenci lepo napreduje; prav je tako. Le potrudimo se, da pridni slovenski sivki — našemu domačemu plemenu — ohranimo sloves, kakršen ji gre! V tem pogledu se je storilo že marsikaj, a trajne važnosti bo zlasti plemenilna postaja. Vse kaže, da se bo začelo z intenzivnim delom. V zvezi s tem in pa k članku g. prof. Verbiča v 5. številki letošnjega »Sl. Čebelarja« naj prispevam nekaj misli.

Vsa stvar bo torej obstojala v glavnem v tem, da bomo pošiljali naše dobre, mlade, nesprašene matice na prašilno postajo, kjer naj se oprasa po dobrih trojih. Zato bomo v prihodnjih dneh osredotočili delo po naših čebeljakih na to, da izmed številnih matic izberemo nekaj najboljših. Upravičeno smemo domnevati, da so to one, ki so se izglele v naših najboljših plemenjakih. In kateri so ti? Stojimo pred najtežjim vprašanjem. Koliko pa imaš panjev, s katerih bi leto za letom z vso gotovostjo lahko rekel: To so moji najboljši. Ali ga pa sploh imaš, za katerega bi se mogel v tem zmyslu odločiti! Morda se ta ali oni odlikuje dve leti zaporedoma, morda celo tri, včasih tudi samo pol leta; najčešče pa velja o vseh teh čebelnih odličnjakih kakor o človeških: danes meni, jutri tebi.

Slabičev v čebelnjaku ne bom nikoli zagovarjal ali celo hvalil; kdo mara zanje! Ven-

dar moram povedati resnici na ljubo, da me je že marsikdaj marsikak tak nepridiprav zelo prijetno iznenadil; prej revše nebo gljivo, da se ga najrajši ogneš, pa glej ga spaka, kdaj se je storil, da bo prvi goden za prestavljanje! Kje iskati vzrok taki spremembi? Na matici ne, saj mu je nisem izmenjal; tudi vem, da ni preležel, — zaznamovano jo imam. — Kdo izmed starejših čebelarjev še ni doživel, da je ob nekaterih letinah od svojih razmeroma slabših panjev dobil najtežje sate, medtem ko so ga njegovi »najboljši« pustili popolnoma na cedilu? To so primeri, ki pa nikakor niso zgolj slučajni brez tehtnih predhodnih razlogov. Obratno! Reči hočem: sile, ki odločilno vplivajo na razmah čebelne družine, bodisi da ga pospešujejo, bodisi da ga ovirajo, — vse te sile so nedvomno tako številne in tako različne, žal pa našim očem največkrat tudi tako prikrite, da še dolgo ali pa nikoli ne bomo objektivni sodniki našim najboljšim oziroma najslabšim.

Zato smatram kot popolnoma pogrešeno, da pripisujemo matici preveč ali celo vso zaslugo na uspehih, oziroma zvrčamo nanjo vso krivdo na neuspehih. To je pretirano, saj vendar po skrbnem raziskavanju prav pogosto najdemo vzroke, ki imajo svoj izvor povsod drugod nego v plemenu matice. Zavoljo uspešnega odbiranja plemenskih matic bo treba vse- kakor temeljitega, skrbnega in zlasti vse-

stranskega opazovanja čebelnih družin. Primera v zadnjem »Slov. Čebelarju« o »znanem ljubljanskem čebelarju, ki previdno odbira zalogo za mlade matice in oskrbuje 40 panjev« itd., zraven pa še računski zaključek, — ne pove ničesar tehtnega. Na podlagi takih meril, bomo le prečesto delali marsikateremu žlahtnemu čebelnemu rodu krivico, sebi pa škodo. Omenjena primera bo res nekaj veljala samo takrat, kadar bo vzrejeno pleme, ki se bo v tej ali oni lastnosti odlikovalo pred drugimi skozi daljšo dobo let v dokazano istih razmerah.

Obenem se mi zdi potrebno, da izražam tehtne pomisleke glede razmotrivanja o propadanju čebelnega rodu, ker se mi zde pretirani in enostranski. Človek bi kar obupal: če ne v petih, bo pa v desetih rodovih gotovo

vsega konec! Gosp. pisec sploh ne računa z dejanskim čebelnim življenjem. Za tisočletja nazaj sega zgodovina čebelnega rodu, a ves ta čas človek za njegovo povzdigo ni storil drugega, kot da ga je izkoriščal in izžemal. Ali in v koliko se je med tem čebela izrodila, je drugo vprašanje. Vse kaže tako, da prav malo ali pa sploh nič, dasi so bile tako rekoč popolnoma same sebi prepuščene. Pač smo dobili iz te dobe najrazličnejše čebelne pasme, od katerih vsaka se po svoje oblikuje v svojo rast, kar pa zanje nikakor ne more biti propadanje, temveč edino pravilni naravni razvoj. Sicer pa je smotrenost stvarstva ravno v bistvo čebelnega življenja zajela tako na globoko, da smemo biti vedno optimisti glede bodočnosti naših ljubljenc.

Razmišljanje o zadrugi.

Ludovik Puš.

I.

Preosnova največjega slovenskega kmetijskega društva »Kmetijske družbe« v zadrugo je nemara marsikateremu čebelarju obudila spomin na razprave, ki pa za zadrugo niso rodile ugodnega zaključka. Na občnem zboru leta 1931 so delegati čebelarstvo zadrugo začasno odklonili. Sicer so vsi, ki so se o tem oglasili, hvalili zadržno idejo in izrekli priznanje pobudi, a udeležitev je propadla, češ, slovenski čebelar v splošnem ni zadosti prežet z zadržnim duhom, da bi bil zrel za ustanovitev takšne organizacije. Poudarjalo se je, da je čebelarški svet treba najprej za zadržno idejo vzgojiti, potem šele bomo mogli uspešno razpravljati o ustanovitvi zadruga. S takšno ugotovitvijo so se izvoljeni delegati strinjali in z občnega zbora smo se razšli z zavestjo, da je trenotno v prid zadrugi potrebno in koristno predvsem ono delo, s katerim se široke čebelarске plasti seznanjajo z zadržno mislijo in se jim vceplja zadržnega duha.

Da bi se to zgodilo, bomo naši čebelarški javnosti predočili temelje zadržne ideje in poskusili vzbuditi nekaj zanimanja za to vprašanje, ki je brez dvoma vsaj toliko važno, da se izplača o njem nekoliko obširneje in jasneje izpregovoriti.

V zadnjem času se je v vrstah slovenskih čebelarjev nekaj pomembnega zgodilo: železničarji-čebelarji so si osnovali svojo zadrugo. Kar se je nam zdelo težko, so oni uresničili, ker pač poznajo prav dobro moč zadržništva. Sicer ima njih zadruga res lažje stališče kot bi ga imela v začetku splošno tovrstna zadruga,

Prvič železničarji poznajo zadržnega duha in disciplino, drugič ima njih nova organizacija stalen trg za svoj pridelek v že obstoječih konsumnih zadrugah. Vendar bi tudi splošna čeb. zadruga mogla premagati začetne težave, če bi bili čebelarji prežeti z zadržnim duhom vsaj dober del toliko, kakor so železničarji.

Ko začnemo razpravo o zadrugi, moramo najpoprej pribiti, da iz nič ni nič. Samo vse-mogočni Bog je ustvaril vesoljstvo iz nič. Kdor tedaj v zadržni ideji išče koristi, ne da bi bil pripravljen tudi žrtvovati, ne pozna bistva zadržništva. Jedro zadruga je namreč v tem, da se s skupnimi močmi dosega jo takšni uspehi, ki bi jih posamezniku bilo težko ali pa sploh nemogoče doseči. Ti uspehi so pa seveda vsi v prid posamezniku, ker zadruga ni sama sebi namen, marveč ji je namen dobro članov. Tudi je treba poudariti, da je za zadrugo poprej treba žrtvovati, preden od nje kaj koristnega prejmemo. Prečudno je, da čebelarjem ta reč tako nerada gre v glavo, ko imajo vendar tako sijajen zgled dobro organizirane zadruga v sleherni čebelni družini. Za koga dela sleherna čebelica? Zase? Ali ne samo za dobro družine? Torej skupnosti? Če je pa dobro družini, je dobro tudi zadnji čebelici. Od družine ima vse, brez nje je zapisana neizprosному poginu. Troti, ki nič ne žrtvujejo za skupnost, ne spadajo v zadrugo in jih zato čebele neusmiljeno spode, čim se je izkazalo, da so popolnoma odveč. Glejte, kako imeniten primer! Ljudje pa v svoji dobičkoželjnosti pač radi računamo, kako bi

brez žrtev in truda prišli do dobička, ne pomislimo pa, da se to more zgoditi le, če se je kdo trudil, pa mu je drug sad njegovega truda tako ali drugače ukradel.

Ko zadruga hoče pričeti z obratovanjem, potrebuje denarja za svoje poslovanje. Kje ga vzeti? Oni naj ga dajo, ki hočejo od ustanove imeti pozneje korist — torej člani. Zato so potrebni primerni deleži. Ker pa deleži, ki si jih člani sami določijo, največkrat daleč ne zadostujejo za zadostno obratno glavnico, je treba najeti posojilo, ki ga je mogoče dobiti le, če kdo jamči za vrnitev. Zato je v zadrugah potrebno jamstvo ali zaveza, ki more biti omejena ali neomejena. Pri zadrugi gre za ome-

jeno zavezo. Če pa kljub temu glavnica še vedno ni dovolj velika, da bi bilo mogoče vse denarne posle takoj v polnem obsegu izvrševati, je treba najti v začetku pomoč na ta način, da se za zadrugi oddano blago počaka za plačilo celotnega zneska toliko časa, dokler ni blago prodano. Ta postopek traja toliko časa, dokler se zadruga ne postavi na trdne noge.

Iz tega, kar sem do sedaj povedal, vidite, da vam ne slikam samih nebes v zadrugi, marveč takoj v začetku le žrtve. Kajti tem je treba brezpogojno pogledati v oči in jih pogumno vzeti nase, sicer je zadruga že ob rojstvu mrtvorojeno dete.

Naši velečebelarji.

Anton Žnidaršič.

Gospoda Franca Košaka, veleposestnika na Grosupljem štejemu med odlične slovenske čebelarje. Začetek njegovega čebelarstva sega še v čase, ko so iz prvotnih poskusov začeli slovenski čebelarji sistematično graditi novodobno čebelarstvo.

Nekoč sem gospoda Košaka naprosil, naj bi iz svoje obile skušnje napisal kaj za »Slov. Čeb.«, to pa zaradi tega, ker ga poznam kot čebelarskega praktika s temeljitim teoretičnim znanjem, kakršnih je malo med nami. Prošnjo pa mi je odklonil, češ, da ni pisateljstvo njegova stroka. Nisem pa odnehal, ampak prosil sem ga, da vsaj odgovori na vprašanja, ki mu jih bom stavil. Na to je pristal. Evo vam odgovore. Reči moram, da sem bil iznenaden, ko sem čital, kako odkrito in izčrpano je gosp. Košak odgovoril.

Dne 6. avgusta t. l. namerava naše društvo prirediti pri njegovem čebelnjaku na Grosupljem čebelarski shod, kjer bodo kakor lansko leto predavali čebelarski strokovnjaki in kjer se bo širšim krogom naših čebelarjev nudila prilika, da se s čebelarstvom g. Košaka poblize seznanijo.

V njegovih čebelnjakih ni nikake razkošnosti in nikake nepotrebne šare, ampak vse je narejeno za praktično in smotreno delo, ne da bi solidnost trpela. Z majhnimi stroški doseči čim večje uspehe, to je deviza gosp. Košaka. Po njej naj bi se ravnali tudi drugi čebelarji.

Čujmo torej, kaj pripoveduje gosp. Košak.

Kdaj ste začeli čebelariti in kaj Vas je dovedlo k temu?

Do čebelarstva me je privedla prirojena lju-bezen do čebel in to že v zgodnjih letih. Takrat že sem postajal pred vsakim čebelnjakom in ogledoval panje. Ko sem se jih na-

gledal, sem navadno vselej malo podražil čebele, bodisi s kako prekljo ali pa sem oddaleč metal kepe prsti ali celo kamenje vanje. Bilo mi je v veliko veselje, ko so se pričele usipati iz panjev. Ta zabava se je pa večkrat končala s hujšim ali milejšim jokom. Uhajal sem z doma tudi že kot šolarček prvih razredov osnovne šole k eno uro oddaljenim čebelarjem, to pa nikakor ni bilo po volji staršem, ki so me nekajkrat za to samovoljnost primerno nagradili. Toda vse ni nič pomagalo, čebele so čimdalje bolj vlekle.

Tako je prišlo leto 1894. Bilo mi je takrat 17 let. Prva šolska doba je bila za mano, ker me je oče kot starejšega določil za dom. Z leti pa je raslo tudi čebelarsko zanimanje. Seveda sem naravnost strastno prebiral vse čebelarske spise in sploh karkoli sem kje našel o čebelah napisanega. Imel sem v vseh sosednih župnijah in občinah vse čebelarje v strogi evidenci. Posebno še so me zanimali tuji čebelarji, ki so vozili v naše kraje svoje čebele na ajdovo pašo tam od Dobropolj, Roba in Velikih Lašč. Moj oče, dasi je bila to takrat ena največjih mojih želja, nikdar ni hotel sprejeti čebel v pašo, to pa največ zavoljo mene, češ, kaj bo iz fanta, za nobeno stvar nima zmisla, samo v čebele bi venomer gledal, vse drugo pa zanemarja in na vse pozablja. Imel je hude skrbi z menoj. Jeseni leta 1894. po končani ajdovi paši, ki je bila takrat dobra, sem se pa vseeno odločil iz svojih malih prihrankov — doma ne bi nikdar dobil denarja za čebele — kupiti od nekega čebelarja iz Dobropolj, ki je imel v sosednji vasi Cikavi svoje čebele na ajdovi paši, osem kranjičev. Pogodila sva po 6 goldinarjev za par. Doma si niti povedati nisem upal o tej kupčiji. Postavil sem panje

čez zimo v sosedov čebelnjak. Niso delali doma ravno prijaznih obrazov, ko so o kupčiji zaznali, toda bil sem še na vse kaj hujšega pripravljen...

Prvo seveda je bilo, da sem povabil čebelarje na ogled svojih čebel. Takoj je bila sodba izrečena: štirje so dobri kar taki, iz štirih bo treba pa dva narediti. Lotili smo se dela takoj, obenem pa smo imeli praktično šolo. Pod vodstvom starega čebelarja smo odtrgali dna panjev in iz enega lepo porezali vse satovje — bili so čisto mladi rojiči — in ga vstavili drugemu kot podaljšek njegovega dela. Pazili smo na žival in poiskali matico, ter jo uničili. Tako smo napravili iz štirih kranjičev dva, ki sta morala teden dni narobe ležati, da so čebele pravilno prizidale vstavljeno satovje. Kakor vidite, so takoj prve čebele povzročile, da sem si pridobil veliko praktičnega znanja, posebno še, ker se je vsa ta operacija zelo lepo posrečila. Spomladi leta 1895. — potresno leto — sem kupil še pri dveh znanih kmetijskih čebelarjih osem kranjičev. Imel sem skupaj štirinajst kranjičev, s katerimi sem začel svoje prvo čebelarstvo.

Prvo leto je bilo zelo dobro bodisi glede rojenja, bodisi glede medu. Prvi roj mi je v mojo največjo žalost uničil dež. Bilo je to 21. maja istega leta ravno na moj rojstni dan. Potem pa je šlo rojenje lepo v redu in število družin je naraslo na 38. Paša je bila do srede julija izvrstna in prvi roji so satje do konca izdelali. Tudi drugi roji niso daleč zaostajali. Prav tako je bila praha matic dobra in z ne majhnim ponosom sem gledal na svoje muhe takoj v prvem letu.

Po treh letih čebelarjenja sem moral zopet v šolo in sicer v kmetijsko šolo Grottenhof pri Gradcu. Primoran sem bil, čeprav s težkim srcem prodati čebele jeseni leta 1896. Imel sem precejšnjo srečo, ker je bila tisto leto zelo dobra ajdova paša. Prodal sem 52 panjev, za katere sem dobil prav čedno vsoto. S tem se je moj ugled pri očetu zelo dvignil.

To torej je bila nekaka predigra mojega nadaljnje čebelarstva, ki se je v kratkih letih prav krepko razmahnilo.

Omembe vredno se mi zdi čebelarstvo na kmetijski šoli v Gradcu. Imeli smo tam kakih 30 družin v vseh mogočih posodah. Največ je bilo pletenih iz slame s premičnim satjem, pa tudi z nepremičnim delom. Paša tam pa v istih letih ni bila posebna. Red iz čebelarstva sem imel odličan. Neposredno nato je prišlo še vojaško prostovoljsko leto kot zadnja ovira do neoviranega čebelarjenja.

Napravil sem novo čebelarstvo. Jeseni leta 1899 sem kupil od takratnega največjega kmetiškega čebelarja Janeza Nosana iz Goriče

vasi pri Ribnici 25 kranjičev, od čebelarja Jožeta Kozlevčarja iz Ivančne gorice pri Stični pa 20. Omenjam ta dva čebelarja zaradi razsežnosti njunih čebelarstev, seveda le s kranjiči. Nosan, po domače »Šuštar«, v Goriči vasi je čebelaril z nad 200 kranjiči, Kozlevčar, po

Gosp. Fran Košak, čebelar na Grosupljem.

domače »Mandek«, pa je bil že bolj premetene narave. Čebelaril je bolj v malem, le s kakimi 30 plemenjaki, zato pa se je tem bolj udeleževal kot kupčijski čebelar. Pokupil je daleč na okoli vsako leto za ajdovo pašo 400 do 500 kranjičev in jih postavil v ajdo na svojem domu v Ivančni gorici pri Stični. Kakor je uspela paša na ajdi, tako je on potem s čebelami ukrenil. Kar je bilo težkega, je prodal takoj po paši ali pa jih je »izpodrezal« do zimske zaloge. Te in druge panje je prezimil in spomladi z lepim dobičkom prodajal čebelarškim trgovcem izvoznikom. Slično je delal tudi Nosan iz Goriče vasi, toda le s svojimi čebelami. Pri tem mu je zvesto in pridno pomagal njegov brat Matija. Oba brata in tudi Kozlevčar sta že zdavnaj umrla. Kot kmetiškem velečebelarju gre Nosanu na vsak način prvenstvo. Bila sta oba izredno dobri duši in ju tukaj z najlepšimi spomini na one čase omenjam. Bila sta tudi dobra posestnika.

Takrat so prihajali na pomlad k nam številni čebelarški trgovci-izvozniki kupovat h kmetiškim čebelarjem kranjiče. Sami Gorenjci so

bili. Za soseda sem imel takratnega največjega čebelarkega mojstra, trgovca svetovnega slovesa barona Rothsčätza v Podsmreki pri Višnji gori. Prav ti trgovci so vzbudili v meni živahno zanimanje za čebelarstvo trgovino. Nobene prilike nisem zamudil, da se jim nisem pri njih kupčijskih pohodih pridružil, jim pomagal sklepati kupčije, se od njih učil vsega, kar se mi je zdelo potrebno. Dobil sem pri tem tako veselje, da so že leta 1900 šle prve moje čebele v svet. Bilo bi preobširno, da bi podrobneje opisoval razvoj svoje trgovine. Omejujem se le na pripombo, da so šli trgovski posli presenetljivo dobro in se mi je trgovina nepričakovano hitro razvila. Že prvo leto sem razposlal več stotin kranjičev in pa rojev. Napredek je rasel od leta do leta tako, da smo zadnja predvojna leta delo že težko sami zmagovali. Vsi očetovi pomisleki zaradi mojega čebelarstva so se zdavnaj razblinili v nič. Tako je šlo do leta 1914, ko je svetovna vojna napravila konec tej trgovini. Sicer še obstoje njeni sledovi vse do današnjih dni, toda trgovina je popolnoma izhiralala.

Med vojno so mi oskrbovali moji čebelarji samo še kader mojih čebel. Takoj prvo vojno leto pa se je našel »dobrotnik«, ki mi je požgal 150 panjev-kranjičev. Niso ga izsledili, bil sem pa dobro zavarovan. Gorelo je sredi zime na dan sv. Pavla, to je 25. januarja 1915. Ko sem se vrnil iz vojne, sem se oprijel čebelarjenja na med, kar še danes izvajam.

Kje ste se naučili čebelarstva, praktično, teoretično?

Prve temelje čebelarstva vede so mi vcepili stari kmetiški čebelarji preužitkarji, o prilikah mojih obiskov pri njih. Pouk je bil teoretičen in praktičen obenem, ker moja čebelarstva ravednost je bila takrat brezmejna. Spominjam se še, da so me večkrat nagnali domov, češ kaj bodo doma dejali starši, ker se predolgo mudim. Vsesplošno moje zanimanje za čebele je raslo z leti. Teorije in prakse sem se učil pozneje pri lastnih čebelah, iz čebelarških spisov in iz listov. Bil sem dolgoleten naročnik 16 strokovnih listov domačih in tujih. Zelo me je izvežbala tudi trgovina.

Ali ste si ogledali kaka večja čebelarstva v naših krajih ali v inozemstvu, se udeležili tečajev, predavanj?

Večjih čebelarstev razen čebelarstva gosp. Antona Žnideršiča v Ilirski Bistrici si namenoma nisem maral ogledati podrobneje. Imel sem za to panogo že od nekdaj bistro oko in sem vse že mimogrede presodil. Ubriniti se nisem mogel vtisa, da taki »revizorji« navadno v obratih niso dobrodošli. Razni tečaji in predavanja me niso nikdar mikala.

Ali ste preskušali razne oblike panjev? S kakim uspehom? Katera oblika se Vam zdi najprimernejša? Zakaj?

Oblike panjev so me svoječasnno zelo zanimalo. Iz lastnih skušenj poznam dunajske panje, Gerstunggovce, A.-Ž. panje, Goedererjeve in pa svoje sedanje z mero 37 × 22 na 12 satov z A.-Ž. obratom. Uspeh in oblika panjev sta v tesni zvezi s pašnimi razmerami, istotako obratovanje. Oblika in mera nimata posebnega vpliva na uspeh. Nekoliko manjšo mero pri svojem obratu sem vzel zaradi tega, ker s polnim satjem zavoljo manjše teže nekaj lažje delam, pri prevažanju zlasti po slabih cestah in potih se satje ne podira, trdnost satja je večja, ker je nižje. Predvsem pa se mi zdi, da pri nekaj nižji meri čebele v ostrih zimah bolje prezimujejo. Za prvovrstne pašne razmere, tudi še za dobro srednje je A.-Ž. z znanim obratom brezdvomno najprikladnejši, za srednje in slabše paše, zlasti kjer je glavna paša ajda, pa bi ga ne priporočal. Tam dosežemo boljše uspehe z umnim razmnoževanjem družin.

Ali mislite, da bi se dal panj, v katerem čebelarite, izpolniti? Na kak način?

Ne trdim o nobeni stvari da je popolna, in prav gotovo tudi ni moj panj. Vsekakor pa sem z njim zadovoljen, le da ga natančen mizar, ki je sam čebelar, izdelal.

Ali delate za izboljšanje čebelnega plemena? Kaj se Vam zdi pri taki vzgoji posebno važno? Ali barva, rodovitnost, rojivost ali pridnost?

Za izboljšanje čebelnega plemena pa moramo delati. To je ena najvažnejših točk, ker je vse od tega odvisno. Jaz imam za najvažnejšo točko pridnost in rodovitnost. Iz tega vse drugo izhaja. Komur je za čistost plemena, pa seveda tudi po barvi izbira in mora nečiste plemene izločevati, čeprav so med njimi večkrat najpridnejši.¹

Kako sodite o čebeli z dolgimi rilčki?

Nimam izkušnje z dolgimi rilčki. Vendar pa mislim, da imajo vse naše čebele dovolj dolge ako narava s svojimi medenimi viri ni preskopa. V tem primeru tudi dolgi rilčki ne pripomorejo do uspeha. Dolgi rilčki naj bi premažovali cvete z globokimi čašicami, predvsem deteljne. To pa naše čebele pri ugodnem vremenu prav uspešno obletavajo, dasi niso dolgorilčkaste. Po mojem mnenju je to vse bolj teoretičnega pomena in pa da je kaj pisati, kar tudi mora biti. (Pride še!)

¹ Pa tudi najbolj hudobni! Bastard je bastard! Op. ur.

ČTIVO ZA ZAČETNIKE

Čebelarstva opravila v juliju.

Lanska letina in letošnja pomlad ostaneta marsikateremu čebelarju v grenkem in žalostnem spominu. Mnogo smo prestali: čebele pomanjkanje, čebelarji pa poleg velikih gmotnih žrtev še duševne muke. Taki časi porazno vplivajo ne le na starejše čebelarje, marveč še bolj na začetnike. Marsikateri, ki si je obetal od čebel zlate gradove, je vrgel puško v koruzo ali jo pa še bo, kajti razočaranje je preveliko in predolgotrajno. Omahljivcev in takih, ki naglo obupajo, ni nič škoda. Naše vrste naj se dopolnjujejo zgolj z mladimi čebelarji, ki ne odnehajo, čim zabrije oster veter in ki se zavedajo, da je ni kmetijske panoge, ki bi leto za letom dobro storila.

Skoraj povsod so letos čebele v trdi borbi za vsakdanji košček kruha. Večinoma so brezposelne. Roji nam brzkone ne bodo delali niti veselja niti preglavic in je mnogo bolje, da jih ni. Skrbeti moramo, da ostanejo plemenjaki močni, kajti ne bi bilo prav, ako bi v ajdo postavili slabiče. Roje v juliju moramo starcem vračati, poprej pa vse matičnike podreti. Le ako je matica že godna za »krtovo deželo«, jo bomo odstranili in pustili najlepši matičnik, da bo panj imel mlado mater.

Skrbeti moramo, da bodo panji sedaj zivahno zalegali, da bodo imeli čim več čebel ob ajdovi paši. Kjer ni paše na otavi, je treba panjem od časa do časa pokladati. Vem, da ta beseda ne zveni mikavno, toda ni druge pomoči.

Vse panje, zlasti tiste, ki so prejšnji mesec prerajali, moramo natančno pregledati, da se prepričamo, ali v redu zalegajo. Vse panje moramo urediti, da bodo ob ajdi v redu z zalego. Prepričajmo se tudi kako je s satnicami, ki smo jih jim dali v izdelavo. Kar je pokvarjenega, moramo odstraniti.

Kdor bo toliko srečen, da bo imel ob koncu meseca kaj več medu v mediščih, naj ga potочи, pusti pa naj čebelam trdno zalogo, da ne bodo stradale. Kostonjev med moramo vsakakor pobrati, da ne bo v kvar drugemu, finjšemu.

Slabiče, ki se do konca meseca ne prikoplejo do moči, je najbolje, da jih pridružimo ka-

kemu drugemu panju. Matico stremo, čez 3 do 4 ure jih pa prestavimo v medišče kakega roja ali drugega panja z dobro matico. Iz dveh družin smo napravili eno, ki pa nam bo bolj v veselje nego dva slabiča.

Ta mesec je zadnji čas, da ugotovimo, katere panje bomo pustili za pleme. Seveda bomo odbrali le tiste, ki so nam med letom napravljali najmanj skrbi in ki so kljub slabi paši lepo napredovali in se morda tudi sami preživljali. Take letine kakršna je letos, nam glede marsikakega panja pove, koliko je vreden, kar se v dobrih letih ne pokaže tako očitno. Pri presoji panjev pa vpoštevajmo, da čudežev tudi čebele ne morejo delati in da zavoljo tega prestroga sodba ni umestna.

Ako je paša slaba, odženejo panji trote že ta mesec (včasih pa šele avgusta meseca ali pa po ajdovi paši). Posamezne panje, ki se trotov kljub splošnemu odgonu še niso iznebili, moramo pregledati, da se prepričamo, ali imajo zalego v redu. Če je nimajo — kasirajmo jih. Sedaj ni več časa za zdravljenje slabičev. Močnim osirotelim družinam pa dodajmo v sredino gnezda kar celega prašilčka na treh satih. Takega panja ne smemo teden dni pregledovati, da ne razburimo čebel, ki včasih potem dodano matico uničijo; kar je, je, to pa bomo videli čez sedem dni!

Ni izključeno, da bo tudi letos križarska vojska zaradi ajdovih pašič. Mladim čebelarjem z manjšim številom čebel svetujem, naj jih nikar ne postavljajo v ajdo sami zase. Peljejo naj jih skupaj, s kakim znanim čebelarjem. Izberejo naj si pašiča, kjer ne bodo nikomur v nadlego. To naj uredi po svoji vesti in poštenosti, da si ne bodo imeli ničesar očitati. Ne smejo pa prezreti, da se bo že oglasil kak nestrpnež, ki bo kljub zadostni oddaljenosti vikal in krikal. Če je prevaževalec storil po svoji vesti, ki pa ne sme biti kosmata, naj se takih izbruhov ne ustraši, kajti svet ni ustvarjen samo za nekatere izvoljence, marveč za nas vse, ki ga tlačimo.

Ne pozabimo, da bomo skrbno opravljali vse zapiske o pojavih v posameznih panjih in o

Društvene vesti.

Povabilo na čebelarški shod,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 6. avgusta t. l. pri čebelnjaku gospoda Franca Košaka, velečebelarja v Grosupljem.

Razpored bo obsegal ogled čebelnjaka in čebelarških naprav gospoda Košaka in predavanja priznanih slovenskih, hrvaških in srbskih čebelarških strokovnjakov z razkazovanjem praktičnih del.

Začetek zjutraj ob 8½ uri. Če bo potreba, se bodo predavanja nadaljevala popoldne.

Društveni odbor je zaprosil za polovično železniško vožnjo.

Tovariši, pridite, da se zopet kaj naučimo in da si prijateljsko stisnemo roko.

Vlaki iz Ljubljane, Novega mesta in Kočevja prihajajo vsi okrog 8. ure zjutraj.

Odbor.

POROČILO O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA.

XVI. seja dne 6. aprila 1933.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Babnik, dr. Podgornik, Raič, Žnideršič in Dermelj. G. Bukovec se je opravičil.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren.

Tajnik je podal prvi del poročila o občnem zboru, ki ga je odbor odobril in overovil. Poročilo bo objavljeno v majski številki Čebelarja.

Tajnik je podal poročilo o blagajniškem stanju upravnega oddelka za mesece januar, februar in marec. Enaka poročila bo blagajnik podal vsak mesec posebe, da bo odbor obveščen o tekočem blagajniškem stanju upravnega oddelka.

Na občnem zboru izvoljeni odborniki g. Ignacij Medved, zastopnik dolenskih podružnic, izvolitve zaradi bolehnosti ni mogel sprejeti. Namesto nje ga pride v odbor g. Vales iz Novega mesta.

Odbor je revidiral svoj sklep glede pošiljanja Sl. Č. članom, ki so s članarino v zaostanku, in naknadno določil, da se list ustavi vsem onim naročnikom, ki so na članarini dolžni več kot eno leto.

Odbor je obravnaval tudi vlogo za bansko upravo zaradi ureditve pasišč, glede gnilobe in podpore.

Odbor je sklenil pozvati Zvezo čebelarških podružnic v Celju, naj predloži odboru proračun za plemenilno postajo za mariborsko okrožje.

G. predsednik je prečital osnutek pravilnika o namenu in poslovanju plemenilne postaje v Kamniški Bistrici, ki ga je odbor odobril. Pravilnik bo objavljen v Sl. Č.

XVII. seja dne 13. aprila 1933.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Bukovec, Babnik, dr. Podgornik, Žnideršič in Dermelj. Zapisnik zadnje seje je bil odobren.

Ker primorski naročniki 3. štev. »Slov. Čeb.« niso prejeli, je odbor dovolil, da se jim pošlje še enkrat.

Daljši razgovor se je sukal okoli dopisa ptujske podružnice. Gg. odborniki so izražali svoja mnenja glede postopanja pri zatiranju boleznih. Sklenilo se je končno, da se bo vršil maja ali junija meseca v Ptujju tečaj za vse okoliške podružnice. Tečaj bo objavljen v »Slov. Čeb.« v majnikovi številki. Bansko upravo je prositi za podporo.

Odbor je obravnaval razne tečaje, ki jih misli prirediti v prihodnjih mesecih. Sklenjeno je bilo, da se razpiše tečaj za kontrolorje medu, ki se bo vršil koncem maja ali začetkom junija in tečaj o vzreji matic, ki bo v prvi polovici meseca junija.

Odbor je sklenil, da se bo po možnosti vršil prihodnji veliki čebelarški shod v Grosupljem, koncem meseca julija pri čebelnjaku g. Košaka.

Gosp. Arko je poročal o zadevah DČ. Odbor je odobril stroške za napravo senčnih zastorov pred izložbo DČ.

Ker namerava DČ plačati na račun dolga pri skladu za Čebelarški dom zopet primeren znesek, je odbor sklenil, da je denar naložiti v Mestni hranilnici, kjer je sklad naložen.

Gosp. predsednik je poročal o dopolnilnih točkah k pravilniku za plemenilno postajo, ki so bile odobrene. Pravilnik bo objavljen v »Slov. Čeb.«.

Gosp. prof. Verbič je prečital predlog, ki ga je sestavil gosp. dr. Kern glede ustanovitve znanstvenega zavoda. Predlog je bil odobren in bo izročen gosp. banu.

XVIII. seja dne 20. aprila 1933.

Navzočni vsi gg. odborniki.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren. Tajnik je poročal o došlih dopisih, ki jih je odbor vzel na znanje.

Glede ustanovitve čebelarškega zavoda je odbor izčrpno razpravljaval.

Gosp. ravnatelj Arko je poročal, da podružnica v Naklem prosi za ustanovitev podružnice DČ, kar je odbor odobril. Jamstveno izjavo so člani podružnice že podpisali.

Tajniku je bilo naročeno, naj se pri Banski upravi informira o stenskih tablah, ki so last Čebelarškega društva, ter naj preskrbi, da bo društvo dobilo table nazaj.

Odbor je sprejel poročilo gosp. Bukovca o ureditvi pasišč. Na prihodnjo sejo se bo povabil gosp. referent za čebelarstvo pri Banski upravi gosp. ing. Jelačin, s katerim se bo zadeva pasišč podrobneje obravnavala.

Odbor je sklenil, da gosp. šol. upravitelj Julij Majer nadaljuje s sestavo pasiščnih kart.

Odbor je odobril stroške, ki bodo v zvezi z raziskavanjem čebel v kočevskem okraju. Zbiranje vzorcev čebel prevzame gosp. Bukovec.

XIX. seja dne 27. aprila 1933.

Navzočni so bili vsi gg. odborniki.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren. Tajnik je poročal o došlih dopisih, ki jih je odbor vzel na znanje. Dopis g. podpredsednika Peternela glede tečaja o kužnih boleznih, ki naj bi se vršil v Ptujju dne 4. junija t. l., je bil odobren. Predavala bosta g. predsednik prof. Verbič in g. podpredsednik Peternel.

Z ozirom na poslano izjavo Zveze čebelarških podružnic v Celju, bosta odbor in Zveza vse potrebno pripravila za plemenilno postajo na bivšem Štajerskem, ki se bo otvorila prihodnje leto.

Z ozirom na zahtevo policijskega ravnateljstva, naj odbor poroča koliko ima društvo premoženja, je odbor sklenil, naj poročilo obsega tozadevne podatke, ki so bili objavljeni v 2. številu Sl. Č.

Glede podpiranja čebelarstvih podružnic iz bavninskega proračuna, je bil g. Znidaršič mnenja, da bi bilo prav, ako bi Banska uprava izročila celoten znesek društvu, ki bi ž njim podpiralo podružnice po svoji prevdnosti. Po mnenju drugih gg. odbornikov ni misliti, da bi Banska uprava na to pristala. Zadovoljni moramo biti, ako bo Banska uprava pošljala prošnje društvu v izjavo. Podružnice naj se opozore, da pošljajo prošnje za podporo Banski upravi le po društvu.

Tajnik je poročal o sladkorju. Ker je zaloga jako pičila in ker kaže, da bodo čebelarji sladkor še potrebovali, je odbor sklenil, da naroči zopet nov vagon. Z ozirom na sklep širšega odbora bodo podružnice odslej dobivale sladkor po Din 7.50, da bodo mogle kriti prevozne stroške in da bo mogoče oddajati članom sladkor pri podružnicah po isti ceni, kot v Ljubljani.

Da bo mogoče pašne razmere urediti sporazumno z Bansko upravo, je odbor sklenil povabiti g. referenta ing. Jelačina, da se udeleži sestanka v soboto 29. aprila ob 17 v Čebelnari.

Gosp. predsednik Verbič je poročal o potujoči kmetijski razstavi. Kot je bilo določeno, se bo odpeljal g. predsednik v Novsko, da si ogleda razstavo, da bo potem mogoče vse potrebno pripraviti za izpopolnitev razstave. Potrebno je tudi, da se naroče izvršne kranjske čebele, matice in trota, ki se bodo namestile v razstavnem vozu.

G. predsednik je poročal o proračunu za postavitev paviljona za plemenilo postajo v Kamniški Bistrici. Ker znaša proračun neke tvrdke v Kamniku samo za postavitev paviljona brez lesa, oblanja in dovoza, 3050 Din, se ni mogel odbor na to ponudbo ozirati in bo delo izvršila cenejša tvrdka.

Na predlog g. Bukovca je odbor odobril, da se za bodoče vrstni red v Sl. Č. spremeni v toliko, da bodo važna poročila objavljena vedno na prvi strani lista.

Koncem seje je g. Znidaršič vprašal odbor glede opazovalne postaje v Ljubljani, ki naj bi se obdržala še nadalje in to zaradi znanstvenega zavoda. G. Znidaršič je tudi predlagal, da bi DČ objavila, da se zlozljivi čebelnjaki lahko naroče pri njej. Dalje je še predlagal, da bi društvo skušalo dobiti še nekaj nemških časopisov v zameno za Sl. Č. Oba predloga sta bila sprejeta.

Vesti iz podružnic.

Novomeška podružnica. Naši čebelarji zelo stojajo, da je slaba s čebelami, ker je treba sladkor pokladati, ne pa da bi točili sladki med. Knjižica »Vrednost in uporaba medu« je precej pripomogla, da med bolje uporabljajo, le žal, da ga ni, ko povprašujejo za njim. V Novem mestu bi ga sedaj lahko prodali po 25 Din, če bi ga kaj bilo. — Žalibog kupujemo sladkor in ga bo skoraj zmanjkalo.

Knjižica g. Verbiča se še dobi pri podružničnem tajniku.

Dne 11. t. m. so na Trebnjem kljub slabi letini ustanovili čebelarstvo podružnico. Ob tej priliki je predaval g. Lilijski, tajnik novomeške podružnice. Čebelarjev je bilo 30, pa res samih čebelarjev. Ob slabih letinah se pokažejo dobri gospodarji, a tudi pravi ljubitelji čebel, moške in fantje. V dobrih letinah je čebelariti lahko, ob slabih pa umetnost in naši dolenski čebelarji so res marljivi in vneti za povzdigo čebelarstva. — Le pogumno naprej! Vremena čebelarjem se bodo zjasnila in še bomo imeli polne lonce medu.

S čebelarstvom pozdravom! — Lilijski, tajnik.

Kamniška podružnica je priredila 28. maja pri tovarišu g. Koširju predavanje. Predavatelj g. prof. Verbič je zelo poljudno in zanimivo razlagal odbero in vzrejo matic. Zjutraj je kazalo slabo vreme, a se je kljub temu zbralo 19 čebelarjev, ki so z največjo pozornostjo poslušali g. predavatelja. Popoldanskega izleta in ogleda plemenilne postaje v Bistrici se je udeležilo 9 čebelarjev in g. Verbič, ki je tudi tam poljudno razložil in pokazal praktično delo pri razpustavljanju prašilčkov. Tudi nebo se nas je usmilo in nam dalo solnca. G. predavatelju bodi izrečena najlepša hvala za ves trud.

Sestanek čebelarjev v Nedelici. Podružnica v Dolnji Lendavi je priredila 21. maja t. l. izlet k očetu prekmurskih čebelarjev, g. Bakanu v Nedelici. Sestanka so se udeležili čebelarji skoro iz vsega Prekmurja, tako, da je bilo udeležencev res presenetljivo število.

G. Bakan je pozdravil izletnike in pripomnil, da si šteje v čast, da je podružnica sklicala čebelarje baš na njegov dom. Nato je predsednik po-

Čebelarstvo gosp. Bakanu v Nedelici.

družnice, g. šol. upravitelj Gorišek Simon, poročal o velikem pomenu takih sestankov. Pokazal je na naloge podružnice, ki združuje ponajveč čebelarje idealiste. Apeliral je na udeležence, da bi se ob vsaki priliki sestali v tako častnem številu in s tem vzpodbujali drug drugega.

Čebelarji so si v dveurnem medsebojnem razgovoru ogledali čebelarstvo g. Bakanu, ki je govoril le iz prakse. Dasi so bili med udeleženci tudi starejši čebelarji, smo vsi občudovali veliko izvežbanost g. Bakanu. Gotovo je, da je za tak čebelnjak, kakor je njegov, en sam popoldanski sestanek prekratek. Zanimivosti je zlasti za manjše čebelarje toliko, da se bomo pri tem čebelnjaku še gotovo videli. Po ogledu čebelnjaka in paviljona smo poslušali razne prigode čebelarjev, ki so nam bile nele v pouk temveč tudi v zabavo. V najprijetnejšem razpoloženju smo se razšli, hvaležni gospodu Bakanu za užitek polno popoldne.

Podružnica v Središču ob Dravi je imela dne 11. junija celodnevno čebelarstveni tečaj pri čebel-

njaku g. Heruja. Udeležba je bila povoljna. Predavatelj g. Rado Ferjančič nam je obrazložil razvoj čebelarstva in njegov pomen pri oplojanju cvetja, o rojenju in kako si roje sami naredimo, nadalje o maticah, prestavljanju, o pridobivanju in prodaji medu. Opisal nam je pravilno zazimljanje in preskrbo plemenjakov z zadostno zimsko zalogo.

Imenovanemu g. predavatelju se za poučno predavanje najlepše zahvaljujemo. Istotako se zahvaljujemo »Zvezi« za prireditev tečaja.

V naši okolici čebelarimo večinoma v A. Ž. panjih, pač pa je bilo dozdej še dosti čebelarjev s koši. Koše pa sta skoraj vse pobrali letošnja zima in pomlad zaradi prepičle zaloge, ker si zaradi slabe lanske letine panji niso mogli nabrati dosti živeža. Naprednejši čebelarji so dodali sladkorja za zimo in si ohranili vsaj zmanjšano število plemenjakov. Taki neorganizirani »košarji« pa o kakem dodajanju sladkorja niso hoteli nič slišati, neobdavenega pa niso dobili.

Čebele precej lepo napredujejo. Po malem nekaj rojijo, pa tudi nekaj medu bo za v lonec, da vsaj pomagamo že od lani prazno posodo.

Podružnica na Krki je imela dne 21. maja 1933 predavanje, ki se ga je udeležilo 20 čebelarjev. Že dolgo zaželeni solnčni žarki so zvabili udeležence kar v senco šolskega čebelnjaka, kjer je v prijetnem razgovoru podal g. profesor Verbič J. nekaj praktičnih navodil o vzreji dobrih matic, ki so za uspešno čebelarstvo velike važnosti. Seznanil nas je tudi s plemenilno postajo v Kamniški Bistrici in nam pokazal, kako odpošiljamo matico k plemenitvi.

Tako hitro je potekel čas, da so se poslušalci kar neradi razšli. Hvaležni smo g. predavatelju in ga želimo še slišati.

I. A.
Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek 4. julija ob 8 zvečer pri »Nacetu« na Šmartinski cesti. Čebelarji, ki se zanimate za odborovo delo, ste vedno dobrodošli. Tajnik.

Drobiž.

Črne čebele v Sloveniji. Mislili smo, da v Sloveniji ni črne (nemške) čebele, čeprav so nekateri zatrjevali, da jo gojijo ob naši severni meji in v Prekmurju. Izkazalo pa se je, da so te trditve brez podlage. Nedavno smo pa bili opozorjeni, da goje v Cvišlarjih pri Kočevju prave črne čebele, ki so jih kočevski krošnjari pred vojno prinesli iz Nemčije.

Nepravilen način prevažanja čebel po železnici je, ako zložimo panje tako, da so sati v smeri odbijajčev. Vsi, ki čebele prevažamo, jih postavljamo ob straneh vagona z dušnikom v vratih obrnjenih proti sredini. Tako postavljeni panji dobivajo dosti zraka, čebelar jih pa lahko kontrolira in jim daje vode, ker je sredi vagona širok hodnik. Nekateri zlagajo panje tudi po sredini vagona z dušniki proti vratom. Hodnika sta potem ob straneh vagona. Ta način skladanja je primeren zlasti ob hudi vročini. Potem lahko odpiramo oboja vrata, da nastane preprih, ki dovaja med vožnjo v vagon hladen zrak. Med vožnjo skozi dolge predore moramo vrata zaradi dima zapreti.

Ako pa zložimo panje v vagon tako kakor so včasih priporočali, od konca do konca, so preveč drug pri drugem. Zrak ne more dovolj do njih, še manj pa čebelar. Tako je prevoz zelo tvegan, ob hudi vročini pa sploh nemoženo, ker bi se močni panji gotovo zadušili.

Letošnje poletje bo vroče, pravi neki znamenit vremenski prerok. Suše pa ne bo, ker bo od časa do časa izdatno deževalo. Zal je pričakovati tudi huda neurja s točo.

Praktična »novost«. Na čebelarskem predavanju v Sodražici dne 21. maja t. l. sem opazil, da imajo nekateri čebelarji okenca v A.-Ž. panjih brez kvačnic. Te imajo pritrjene na posebnih letvah, ki jih enostavno potisnejo

med sate, nato pa okence prislonijo, pa je opravljeno. Videl sem tudi kvačnice, ki so izrezane iz enega kosa lesa. Debele so komaj pol centimetra, pa vendar dobro rabijo. Te kvačnice so jako praktične, ker nam okence pri zapiranju potem nič ne nagaja. Vsi vemo, da se kvačice skoraj nikdar na prvi mah ne zajedo v ulice in da moramo okence čestokrat ponovno ven vzeti in nepravilno stoječe sate popraviti, da potem okence lahko pritisnemo k satju. Sodraške kvačnice teža zla ne poznajo.

Edini pomislek, ki ga imam je, kako bi se pri prevozu obnesle, kajti sodraški čebelarji menda čebel ne prevažajo in zato bržkone nimajo skušnje. Prosimo, naj nam o tem poročajo.

Boreč (slovensko ime?) je izvrstno medeča rastlina, ki dolgo cvete in tako obilo medi, da jo čebele trumoma obletavajo. Raste na vsaki zemlji, tudi na gramozni in je rastlina trajnica, ki se sama zelo zaseje. Priporočamo jo zlasti za železniška obrežja in za goličave ter prode ob savski strugi. Seme ima trdka Sever v Ljubljani.

Znanstveni napredek čebelarstva v inozemstvu je v čimdalj večjem razmahu. Poskušajo razne nove načine čebelarjenja, seveda težavne in zamotane, uvajajo nešteto novih panjev, kompliciranih pripomočkov, postavljajo nove teorije, razglabljajo in pojasnjujejo nešteto čebelarskih problemov, zlasti pa z vso vnemo priporočajo izboljšanje čebelne pasme s pomočjo moderne in smotrene vzreje matic. Čebelarske razprave v časopisju postajajo tako učene, da jih morejo pojmiti le nekateri izvoljenci, ki so se globoko zarili v teorijo in ki imajo primerno višjo šolsko izobrazbo. Za povprečnega čebelarja skoraj ni štiva, zlasti ne

praktičnega. Začneš prebirati tak članek. V začetku ti imponira, toda kmalu začnejo teči potne srage s čela in zvrtil se ti v glavi od same učenosti.

Pa Bog varuj, da si kdo drzne izreči o tem ali onem kako kritiko. Takoj mu očitajo nazadnjaštvo, in da nalašč skuša ovirati nove načine čebelarjenja, v izpopolnjenih panjih z modernim orodjem itd.

Rad bi videl takega čebelarskega učenjaka za sklado panjev pri praktičnem delu. Ne morem se otresti domneve, da bi čebelaril mnogo enostavneje in tudi pametneje, nego govori v svojih spisih. Če bi se ravnal strogo po svojih učenih čebelarskih naukih, bi imel z 20 panji polne roke dela in bržkone manj uspehov nego čebelar, ki preprosto, toda umno čebelari.

Pri nas se »znanstveno čebelarjenje« hvala Bogu še ni uveljavilo. Praktičnega rodu smo in nam kar ne prija, da bi klobuk z nogo pokrivali in čevlje s strojem zavezovali. »Slovenski Čebelar« bo skrbel, da bodo čebelarji o vsem resničnem čebelarskem napredku točno poučeni, skrbel pa bo tudi še naprej, da se ne bomo s čebelami igrali in uganjali s čebelarstvom izrazit sport in igračkanje.

Imel sem v zadnjih letih priliko, da sem videl več večjih čebelarskih razstav in me je bilo kar strah »napredka«. Našim čebelarjem ga ne želim, ker bi pomenil začetek konca. Sport, nič drugega ko sport povit v znanstveno srajčko.

Starost satja vpliva na barvo voska. Čim starejša je, tem bolj rdečkast je vosek, čim mlajša je, tem bolj rumenkast. Gorski vosek je drobnozrnat, dolinski bolj kašnati. V nekaterih krajih pridelujejo vosek tako čudne rumene barve, da človek nehoti dvomi o njegovi pristnosti. Tudi po duhu se vosek iz raznih krajev jako razlikuje. Nekateri naši voski, zlasti od hribovskih čebel, diše skoraj neprijetno.

Črna barva za panje sicer ni lepa, ker preveč spominja na oni svet, toda g. Košak z Grosupljega trdi, da jo imajo čebele prav rade. Delavci, ki prenašajo panje, pravijo, še preden črni panj dvignejo: »Ta bo pa težak, ker je črn«. Na težo panja bržkone vpliva črna barva s tem, da je vroča, to se pravi, da »vsesava« tople solne žarke in so taki panji spomladaj bolj topli nego panji drugačnih barv. Najbolj pa vidijo čebele živo rumeno barvo. To opazimo zlasti pri prvem spomladanskem trebežu. Rumeni panji so vsi živi počivajočih čebel, sosednji drugih barv pa skoraj brez njih. Le opazujte!

Čebelarstvo med slovenskimi železničarji je zelo priljubljeno. Zastavo pa menda nosijo železničarji na dolenski progi. Skoraj je ni postaje brez čebel. Povsod stoje preprosti, toda lični čebelnjaki z A. Ž. panji, in če se voziš z vlakom, zveš na vsaki postaji kar pri oknu, kako je s čebelami in s pašo. Povsod ti živahno z dvema, tremi besedami označijo stanje čebelarskega barometra, včasih tudi brez besed z zamahljajem roke...

Čebelarju je kar toplo pri srcu, da je baš med železničarji toliko zanimanja za napredno čebelarstvo. Zgledni čebelnjaki na postajah so za okoliško kmečko ljudstvo velikega pomena, ker »vlečejo« in delajo s tem tiho, toda zelo učinkovito propagando za umno čebelarstvo.

Pravilnik o zatiranju čebelnih kužnih boleznih na vidiku! Ako smo prav poučeni, se je vendarle sprožil kamen, ki je oviral pot uveljavljenju omenjenega pravilnika. Njegov osnutek bo v kratkem predložen kmetijskemu ministrstvu, da ga uveljavi. Sedaj imamo upanje, da bo končno vendarle zagledal dan, ker ima zadevo v rokah udruženje strokovnjakov, ki jamči, da se stvar ne bo po nepotrebem še nadalje zavlačevala. Če bi imele vse jugoslovanske čebelarske organizacije nekoliko več dobre volje, že davno bi ga imeli, pa se nismo odločno zganili, ker se nam bržkone ni mudilo. Čemu bi se praskali, če nas ne srbi!

Nenavadna uporaba medu. V kavarni sem se nedavno razgovarjal z odličnim piparjem, ki uganja s kajenjem kult, kakršnega sedanji rod pa bili opozorjeni, da goje v Cvišlarjih pri žiganje so slovesni trenutki, ki mu pričarajo na obraz odsev velikega notranjega zadovoljstva. Blaženi so pa trenutki, ko se vijejo okoli njega oblaki dima in mu v nos udarja vonj tega božanskega zelišča. Prepričevalno mi je skušal dopovedati, da natančno čuti iz dima — med, ki z njim tobak obdelava. Pravil mi je, da meša več sort tobaka, jih luži v vodi, nato kuha v razredčenem medu več ur, izpira, suši v senci, spravlja v pločevinastih škatlah, od časa do časa zopet suši itd. itd. Potem je tobak goden za darovanje.

Živo sem mu pritrjeval, ko je omenjal sijajni vpliv medu na vonj tobaka in ga prosil, naj opozori tobačno upravo na to neizpodbitno dejstvo, ki bo z njim mogoče podžgati pojema-joče strasti tobakarjev in podpreti državne finance.

Resno mi je prikimal in sedmič v petih minutah zapalil pipo. Le škoda, da mu ni mogel drugovati rajni čebelar oče Peter, ki je z enakim navdušenjem kadil »prepariran« lapuh.

Apeliramo na zavednost slovenskih čebelarjev, da si oskrbe potrebno čebelarstvo orodje, panje in druge potrebščine le v

»**DRUŠTVENI ČEBELARNI**« v **LJUBLJANI**
Miklošičeva — Pražakova št. 13, ali pa v njenih podružnicah:

- v **Celju** (pri »Zvezi čebelarstvih podružnic za mariborsko okrožje«) v skladišču podružnice Kmetijske družbe v Kolenčevi ulici,
- v **Dolnji Lendavi** (pri ondotni čebelarstvi podružnici) v trgovini g. Marice Severjeve,
- na **Jesenicah** (pri ondotni čebelarstvi podružnici) pri g. Ivanu Šetincu, podružničnem blagajniku,
- v **Mariboru** (pri tamošnji čebelarstvi podružnici) v skladišču podružnice Kmetijske družbe na Meljski cesti 12,
- v **Naklem pri Kranju** (pri ondotni čebelarstvi podružnici) v prodajalni Gospodarske zadruge,
- v **Novem mestu** (pri tamošnji čebelarstvi podružnici) pri g. odborniku J. Medvedu,
- v **Ptujju** (pri ondotni čebelarstvi podružnici) pri g. odborniku Franu Lenarčiču, žel. uradniku v pok., v Prešernovi ul. 19,
- v **Slovenjgradcu** (pri ondotni čebelarstvi podružnici) pri g. tajniku Ivanu Kavsju.

Čebelarji, vedno pomnite, da je „Društvena čebelarna“ last Vas vseh!

Društvena čebelarna je uvedla v prodajo:

- Št. 71 »Šotal« kadilo za pomirjenje čebel, ki je enakovredno Euskolu. V zavojčku, ki stane Din 4.—, je 9 briketov.
- Št. 72 Svečnik za »Šotal« s kajfežem, komad Din 8.—. Na priostreno žico sredi svečnika se natakne kos Šotala ali Euskola, ki se prižge. Ako tlečega Šotala ali Euskola več ne rabimo, ga ni treba odstraniti s svečnika, marveč ga pokrijemo s kajfežem, nakar v kratkem času ugasne.
- Št. 100 Virijentovo stiskalnico za vosek Din 1200.—
- Št. 156 Hramček za dva plemenilnika " 40.—
- Št. 157 Plemenilnik (glej sliko in opis v 5 števil. Sl. Č. l. 1933) " 33.—
- Št. 158 Matičnico za plemenilnik " 6.—
- Št. 181 Posoda za med za 25 kg štirioglasta
 - a) brez lesenega oboda " 25.—
 - b) z lesnim obodom " 30.—

Radi nove cenejšje nabave nudimo sedaj:

- Št. 11 Nosilec za matično rešetko, komad po Din 1.—
- Št. 18 Zapah za okence, par po " 1'25
- Št. 25a Matično rešetko iz kovinskih paličic 23×13.5 cm " 6'50
- Št. 25b Matično rešetko iz kovinskih paličic 23×40 cm " 16.—
- Št. 29a, b Kvačnico za A.-Ž. panj, komad po " 2.—
- Št. 30 Satnik za A.-Ž. panj, nezbit, komad po " 0'80
- Št. 34 Zapah za žrelo, dvokrilen, komad po " 2'50
- Št. 90 Žico pocinjeno v pločevinastem zvitku, komad po " 5.—
- Št. 92b Satnice v zameno za vosek, kg po " 8.—

Opozorilo!

I. KURILJ, Ljubljana, Mestni trg 5/II krojaški salon

obvešča cenjeno občinstvo, da je znova znižal cene za izdelovanje oblek. Vsa dela izvršuje strokovno dovršeno in garantirano brezhibno.

Vsem izdelkom je cena za 30% znižana. — — — P. n. občinstvu se priporoča za cenjeni obisk.

Špedicija Turk

Ljubljana, Masarykova cesta 9

prevzema prevažanje vsakovrstnega blaga in selitve v Ljubljani in izven Ljubljane.

Prevoz čebel

izvršuje s posebnim dolgim avtomobilom s specialnimi peresi po izredno nizki ceni.

TELEFON INTERURBAN STEV. 2157.

Mali oglasi

Iščem čebelarja, kateri bi skupno postavil v ajdovi paši čebele. Kraj imam. Več pismeno. Prodam več kg satnic po Din 45— (14 satnic za A.-Z. na 1 kg). Lah, Fram, p. Maribor.

Sladkor-važno!

Zaradi izredne slabe letine je Čebelarstvo društvo ponovno naročilo sladkor za pitanje čebel. Ker pa je to pot dobilo društvo sladkor po nižji ceni, ga bo oddajalo v Čebelarni članom po Din 7— za kg. Podružnicam pa ga bo društvo oddajalo po Din 7— franko domača že'ez. postaja, če ga naroče najmanj 50 kg.

Stari letniki. Uprava »Slov. Čebelarja« ima v zalogi še več popolnih starih letnikov in posameznih številke, ki so potrebne za izpopolnitev letnika. V zalogi so popolni letniki 1904, 1905, 1908, 1910, 1912, 1915, 1917, 1921, 1922, 1923, 1925, 1926, 1927, 1928, 1931. Vsak letnik stane 20 Din, posamezne številke pa so na razpolago po 2 Din.

Na razpolago so še številke sledečih letnikov:

1899: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

1900: 10, 11, 12.

1903: vse, le št. 8 ne.

1905: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12.

1906: 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12.

1907: vse, le št. 3 ne.

1908: vse, le št. 2 ne.

1909: vse, le št. 1 ne.

1912: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10.

1913: vse, le št. 7 in 8 ne.

1914: 1, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12.

1915: vse, le št. 2 in 3 ne.

1916: vse, le št. 7, 8, 9 ne.

1917: vse, le št. 1 in 2 ne.

1918: 1, 2, 3, 4.

1919: 8, 9, 10, 11, 12.

1920: 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

1921: vse številke.

1922: vse, le št. 5 in 6 ne.

1923: vse številke.

1924: vse, le št. 1 ne.

1925: vse številke.

1926: vse, le št. 8 ne.

1927: vse številke.

1928: vse številke.

1929: vse, le št. 2 ne.

1930: vse, le št. 2 ne.

1931: vse številke.

1932: vse številke.